

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
Égész évre 200 L., fél évre 100 L., negyedévre 50 L.
Egyes szám ára 4 L.

Felelős szerkesztő
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14 szám
Telefonszám: 34.
Megjelenik szombaton reggel.

Nemcsak mi panaszkodunk.

A nemzeti-parasztpárt erdélyi vezérei bizalmas tanácskozássra ültek össze a közelmúlt napokban Kolozsváron. Az ország aggasztó politikai és gazdasági helyzetével foglalkoztak. A baj főokát ők is abban a nagy sérelemben látják, — ami az értekezlet összehívásának bizonyára legközvetlenebb lélektani oka is volt, s ami a tanácskozások főanyagát is szolgáltatja —, hogy az erdélyiek a közéleti tevékenységnek, s aköz-hivatali működésnek minden területéről leszorítottak, s Erdély a regátnak valóságos gyarmatává süllyedt. Hogy mily nagy az elkeseredés az erdélyi román politikusok között, mutatja az értekezleten hozott határozat, amely lényegében nem kevesebbet követel, mint önkormányzatot Erdély számára.

Egyik legnevesebb nemzeti-párti politikus: Boila Romulus már tanulmányt is dolgozott ki az alkotmány módosítására vonatkozólag, amely külön tartományi képviselők felállítását kívánja, s ezek a 40 tagú kormányzó testülettel együtt alkotnák a törvényhozó testületet. Bár a nemzetipárt elnöksége hivatalosan kijelentette, hogy a Boila-féle alkotmánymódosító tervezetet csak magán-tevékenységnek tekinti, ez lényegében nem változtat az autonómiát követelő parthatározat óriási jelentőségén. Ime, az idő miképpen igazolja tizenkét esztendő óta, a legsebbségi küzdelmünk jogosságát. Nehány évvel ezelőtt nekünk még arról sem lett volna szabad tanácskozni, miképpen lenne megvalósítható a párisi békeegyezményben a székelyeknek biztosított egyházi és kulturális autonómia, s illojálisak voltunk, ha Genfben panaszkodni mertünk: ma pedig a legjelentékenyebb román politikai párt panasolja az erdélyi fájdalmakat, sokkal nagyobb területű önkormányzatot követelve az egész országrésznek.

Hogy mi lesz a végkifejlése ennek a román megmozdulásnak, ma még nem tudhatjuk. De mi, magyar kisebbség, ezt az önkénytelen igazolást mindenestre úgy értékelhetjük, mintha mi értünk volna el végre jelentékeny sikert a mi nemzeti küzdelmünkkel.

Szabályozzák a buza árát. Új törvénytervezet szerint az országban a buza legkisebb ára 400 lej lesz métermázsánként. Ennek megfelelőleg a fehér kenyér árát 8 lejben, a barna kenyérét 6 lejben fogják maximálni.

A király és a kormányelnök megköszönték a kath. naggyűlés üdvözlését.

Teljes szövegű fordításban közöljük azt a két táviratot, amelyet a király és a kormányelnök intéztek a kath. naggyűlés elnökéhez, válaszul a naggyűlésből küldött üdvözlő táviratokra:

Nagyméltósága

Betegh Miklós urnak, az Erdélyi Róm. Kath. Népszövetség elnökének

Odorheiu.

Ófelsége a király felhatalmazott, hogy legmelegebb köszönetét tolmácsoljam az 1931 szept. 5-én tartott kath. naggyűlés alkalmával kifejezett hódolat, hűség és lojalitásért.

Sinaia, Peleş-kastély, 1931 szept. 14.

Ilosiewici tábornok, királyi főudvarmester,

Betegh Miklós urnak

Odorheiu.

Köszönöm az általam képviselt állam iránt kifejezett jó érzelmeiket. Bucuresti, 1931. szept. 15.

N. Jorga.

Ipartestületi ügyek.

Országos kirakó vásárok: szeptember hó 20-án Csernyádfalu, Egerhát, 21-én Alsórákos, Bethlenszentmiklós, Erzsébetváros, Lekence, Zernyest, 23-án Boldogváros (Nagyküküllő m.), 24-én Élesd, Medgyes, 25-én Zsidve.

Csak az általános nyomorúságnak kell betudnunk, hogy iparos testvéreink a már annyiszor megismételt felhívásunk dacára a cégbejegyzés kérelmezését halogatják, pedig a határidő ma holnap letelik és tudjuk jól, hogy utána a birságolások következnek. Éppen ezért külön felhívásban fordulunk ez ügyben ismét a cégbejegyzésre kötelezett helyi és vidéki iparos testvéreinkhez, akik pedig nincsenek valamivel tisztában az eljárásra nézve, forduljanak bizalommal hozzánk. Készséggel adunk felvilágosítást.

Mint a hajó a tengeren, amelyen az orkán több léket ejtett, hanyókolódik a polgárság megélhetésének veszedelmei közt, a sok közteher súlya alatt s úgy látszik, nincs más hátra, mint az elmerülés, mert ezer meg ezer lék támadt életünk hajóján, amelyet már a kisiparos osztály pénzzel betömni képtelen, és nem kell hosszú idő, hogy a hajdan erős és híres kézműves osztály elmerülve, menthetetlenül megsemmisüljön. Hiszen a regátot ezelőtt pénzzel rendelkező országnak ismertük, ahol mégis csak mindenféle iparos munkához jutott és valamelyes kis pénzcskével jött haza, de ma már ott is megszűnt a kereseti lehetőség, amit igazol az, hogy a kézművesek és kisiparosok Bukarestben e hó folyamán országos gyűlést tartottak és elkeseredett felszólalások után határozati javaslatot fogadtak el, olyan követelésekkel, amelyeket mi erdélyiek, e helyen is oly sokszor elsírunk és minden törvény tiszteletben tartása mellett állandóan követelünk.

Hogy pl. vegyék revízió alá a kisipari adókat, az adókievítő bizottságokban adjanak helyet a kisipar képviselőinek is, még pedig mérlegelési és szóvási

joggal, hogy ne legyenek némaságra kárhoztatva akkor, midőn polgártársaikra olyan adóösszeget rónak ki, amely minden alapot nélkülöz és az iparos negyedrészt sem keresi meg annak a jövedelemnek, amit vele szemben egyszerűen és igazságtalanul megállapítanak. Követelték a forgalmi adó eltörlését, továbbá a patenta fixa adórendszer életbeléptetését, az utadónak, mint jogtalannak a megszüntetését; követelték, hogy a városi és községi munkálatoknál első sorban foglalkoztassák a kisiparost, de különösen, az állami szállításoknál elsősorban kisiparosok részesüljenek megbízásokban, adjanak teljes autonómiát a munkás-biztosítási pénztáraknak és még sok más olyan fontos és jogos követelést sorakoztattak fel a határozati javaslatban, amelyeket mi, erdélyi iparosok, már régóta hangoztatunk és követelünk. Érdekes, hogy a kolozsvári kézműiparosok ugyan csak a vasárnap megtartott naggyűlésen ugyanezen határozati javaslatot terjesztették elő és fogadták el, — kibővíve azzal, hogy szüntessék meg a hatóságok a közüzemek műhelyeit, ami voltaképpen nem más, mint hivatalosan támogatott kontárság, ami jelentékeny kárt okoz minden iparosnak.

A felsorolt naggyűlések mindazt igazolják, hogy az ország iparossága nem nézheti tétlenül a jelenlegi adózási rendszer elviselhetetlenségét és tömörüléssel a kormány figyelmét fel kell hívni arra, hogy az adózási rendszer nemhogy az állam népét biztosítaná, de az adózó polgárságot teljesen tönkreteszti, míaltal az adóalanyok megszűnnek. Tehát még szenvedések árán is tovább kell dolgoznunk és küzdenünk, összetartva lélekben is, hogy eredményt érjünk el.

Ipartestületünk előjárósága megállapította a városunkban megtartandó naggyűlés időpontját. Ez szeptember hó 27-én, vasárnap d. u. 3 órakor lesz az ipartestület hivatalos helyiségében, s egyetlen tárgya a betegséggyózi központnak Segesvárról városunkba való visszahozatala. Az erre vonatkozó felhívást külön helyen tesszük közzé.

Elhelyező osztályunk többféle szakmára tanoncokat keres. Érdeklődők forduljanak hivatalunkhoz.

Az Ipartestület elnöksége.

Miért nehezítik az életet?

Az augusztus 27-én a prefecturán tartott közigazgatási értekezlet tanácskozásából ismét egy olyan rendelet született meg, amely a községi önkormányzat és a gazdasági élet szempontjából igen nagy sérelmet és hátrányt jelent. A rendelet szerint megszüntették az egyes, nem jegyzői székhelyű községekben a marhalevel-kezelést s elrendelték ezen községek előjáróinak, hogy a törzskönyvet s egyéb iratokat szállítsák be a jegyzői székhelyre, mert ott fogja ezután a jegyző kezelni a marhalevel ügyet. Érthető elégedetlenséget keltett ez a rendelet a falusi gazdaközönség között, mert ellenkezik az a gyakorlati élet követelményeivel. Az új rend szerint ugyanis, ha a gazda a saját nevelésű állatjairól baromlevelet akar szerezni, kénytelen átvándorolni a jegyző székhelyére, de ezenfelül még két szomszéd gazdát is magával kell cipelnie, akik a csikó, borjú vagy malac származását igazolják. Kétségtelen, hogy ez olyan idővesztéses, költséges és fáradságos jelent, ami a mai nehéz viszonyok között semmivel sem indokolható. Nincs is semmiféle helytálló indoka az egész újításnak, mert minden községben le-

het találni megbízható, értelmes gazdát, aki e teendőket el tudja végezni, mint ahogy el tudja végezni azokat eddig is minden község. Nincs értesülésünk arról, vajjon a megye egész területére vonatkozik-e a rendelet, de, ha csak néhány községről volna is szó, az eddigi panaszok indokoltá tennék a rendelet visszavonását, amely a gazdák érdekével — és ezenfelül a törvénynyel is ellenkezik.

„Ember, küzdj és bizva bizzál!”

Ezzel a fenséges jelszóval kaptunk a héten panaszos levelet egy polgártársunktól, aki a munkanélküliség nyomorába esett. Munkaadó mestere — bizonyára gazdasági kényszerből — megszüntette az ő alkalmaztatását, s ha most valami kis munkát vállal, kontárnak minősítik és bezárással fenyegetik. Ez a panaszos irás lényege.

A panasznak egy igen nagy lélektani erőssége van s ez az, hogy a családjáért remegő iparos önhibáján kívül esett a munkanélküliség keserves állapotába. Mert a mai gazdasági összeomlásnak kétségtelenül az a legigazságtalanabb következménye, hogy olyanoknak a kezéből sodorja ki a munkaeszközt, akik munka nélkül nem tudnak élni és nem tudnak megélni.

S ha a panaszos levélnek az volt a célja, hogy a sajtó befolyásával mi változtassunk ezen a nagy igazságtalanságon: fájdalommal kell beismerünk, hogy erre mi gyöngék vagyunk, mert a gazdasági összeomlás között is és az egyénileg érzett igazságtalanságokkal szemben is áll a törvény uralma. Legfeljebb azért emelhetjük fel szavunkat, hogy rámutassunk az emberiség követelményeire, amelyek még a törvény merev igazságai között is indokoltá tehetik a törvény szigorának az életben való enyhítését, sőt a jóindulatú elnézés teljességét is.

Es adnunk kell a panaszosnak még valamit: a hit és a remény biztatását, hogy a rossz sors előbb-utóbb jobbra fordul, — hiszen ő maga is a halhatatlan költő által az Ur szájába adott és egész végzetünket megmagyarázó szavakkal fejezi be levelét: »Ember, küzdj és bizva bizzál!« ...

Róman lapszemle.

A *Natiunea* szept. 6-iki számában folytatja cikksorozatát a magyar revizionista propagandáról. 1927-ben a magyaroknak sikerült ügyük részére Douglas Lochart-et, az angol emberbarátot megnyerniök, aki a Daily Mail hasábjain a magyarok védelmére kelt. 1927-ben a magyarok felbátorodva az angol és olasz sajtó magatartásán, azt a hirt terjesztették el Pesten, hogy Anglia és Itália nincsenek a trianoni békerekvizio ellen. Sőt mi több, térképet is terjesztettek, mely szerint Románia elvesztené összes határszéli megyéit és a Bánságot Orsovaig 1925 augusztusában a magyar sajtó örömmel jelenti, hogy Norvégia is a revizio szolgálatába állott. Ebben az időben a Popolo D'Italia, Tevere, Messagero, Tribuna és a fasiszta párt hivatalos lapja, a Lavoro D'Italia, valamint a norvég Aftenpost és az angol Fortnightly Review című szemle hasábjain Dudley Heachcote, mind a revizio mellett kelnek sikra. 1927 augusztusában az angol Times egész cikksorozatát közöl ebben az értelemben. A párisi Le Soir hasábjain pedig

Paul Lous száll vitába azokkal a lapokkal, melyek a román ügyet védik. Ugyancsak 1927 augusztusában Robert Gower harmadszor interpellálja meg az angol kormányt a magyar optánok ügyében.

A *Patria* szept. 10-iki számában hosszú cikkben foglalkozik a székelyföldi állapotokkal. Aki képet akar kapni a gyarmati viszonyokról, nem kell Párizsba utaznia a gyarmatiügyi kiállításra, hanem elég, ha szétnéz a havasokon, vagy éppen a Székelyföldön, ahol a liberálisok bevezették a fanarióta-uralmat, azoknak az igazságtalanságoknak és borzalmaknak kései visszhangjaként, melyek egykoron a Regátban uralkodtak. Mindez azonban nem szól Jorgához, mert hiszen ő nem is régen dicsőítette a fanarióta-uralmat, melynek Románia művelődése kezdetét köszönheti. Jorga uralomra jutásakor a Székelyföldet csaknem modern népek közigazgatási uralma alatt találta, ahol a becsületesség kezdett már utat találni a közérkölcsök világába. A sikkasztó tisztviselőket, a csirkefogókat, kik befolyással kerestek s vagyont gyűjtöttek, mindenféle sápolókat és szélhámosokat, kik a liberális uralom alatt pénzen szerezték meg állásaikat, bírálék elé állították és a lakosság tapsai között, mely végre fellélekzett, elküldötték őket. Ma a székely vármegyék ismét néhány kiszípolozónak zsákmanóvá lettek, kik pénzért árulják a hivatalokat s az utcára teszik a tisztviselőket.

A *Cuvântul* szept. 9-iki számában részletesen leírja a Dobrudzsai politikai gyilkosságoknak lefolyását és történetét. Ezekkel az eseményekkel kapcsolatosan az *Universul* vezércikkét ír »Bolgár irredentizmus« cím alatt. Azt mondja a cikk, hogy a bolgárok minden alkalmat megragadnak arra, hogy röpiratokban, sajtóban és a kisebbségi kongresszusokon is a legsötétebb színekkel ecseteljék a Dobrudzsai állapotokat. Így abban a terjedelmes munkában, mely Ammende dr.-nak, a kisebbségi kongresszus főtitkárának szerkesztésében most jelent meg, úgy írnak a Dobrudzsai bolgárokról, mint elnyomott nemzeti csoportról, mely minden együttérzést megérdemel.

A *Patria* szeptember 11-iki számában folytatja Pop Tibérius csikmegei közigazgatási igazgatót leleplező cikkeit: Pop Tibi, amint meggyeszte nevezik, s aki következetesen két p-vel írja nevét s főfoglalkozása az, hogy Jorgának unokaöccse, négy hónappal ezelőtt olyan szegény volt, hogy lejenként kérte kölcsön azt, amire megélhetéséhez szükség volt, — ma saját Buick-kocsiján jár. Jövedelmeinek forrása jegyzőségek eladása. Részletesen felsorolja a lap azoknak a neveit, kiket ez üzlet érdekében jegyzői állásuktól elmozdított s azokat, akik megfelelő összegek lefizetése mellett állásaikban maradhattak akkor is, ha fejelemi eljárás volt ellenük folyamatban. A cikk részletesen beszél arról a mérhetetlen szegénységről, amely az egész Székelyföldön uralkodik s arról a rettegésről és gyűlöletről, amely Pop Tibi nevét kíséri. Igaza volt annak a miniszternek — fejezi be a cikket —, aki a Székelyföldön jártában ezt a kijelentést tette: »Eddig nem tudtam, hogy Romániának gyarmatai is vannak.«

A *Natiunea* szeptember 11-iki számában a magyar revíziós propagandát ismertető cikksorozatának XXXII. folytatását közli: 1927 augusztus 23-án a Daily Mail megvádolja Romániát, hogy az agrárreformot csak a magyarokkal szemben hajtotta végre. Ugyanebben a hónapban örömmel jelentik a pesti újságok, hogy a Weky Dispatyh és Continental Daily Mail című nagy angol újságok a revízió szolgálatába állottak. A magyarok időközben propaganda célból rengeteg nyomtatványt, térképet, jelvényt terjesztenek, 1927 szeptemberében Nagy Emil egy banketten bejelenti, hogy Howard, az angol parlament titkára szintén a revízió barátja, amire a jelenlevő Howard poharát a magyar igazság győzelmére emeli.

Szám: 306—1931.

Felhívás.

Tudatjuk az összes helyi és vidéki kereskedő, gazda és iparos testvéreinkkel, hogy ipartestületünk, hogy a már régóta tartó türelmetlen helyzet megszüntetését kivihassa, azt, hogy a városunkból Segesvárra áthelyezett betegségélyzői központ visszahozásáért, egy hatalmas nagygyűlés keretében fogja tárgyalni, még pedig 1931 évi szeptember hó 27-én, vasárnap délután 3 órakor az ipartestület tanácstermében.

Testvéreink! Ki ne volna ma elkeseredve a leghumánusabb intézmény elnyomított intézkedései miatt, van-e kereskedő, iparos vagy gazda, aki keservesen szerzett filléreit erőszakoltan is odaadva, a betegségélyzői pénztár működését nem látva hiabavalónak és céltalannak, amikor az áldásos tevékenység helyett, a tulzásba vitt tagdíjak erőszakos behajtása ellenére is, úgy szólva, semmit sem ad tagjainak. Udvarhely város és vidéke sok nehéz milliókkal adózik a betegségélyzői pénztárnak és tudjuk nagyon jól, hogy ezen hivatal a szőrszálhasogatásig menve, tagjait állandó vekzutúra alatt tartja és a legkisebb szabálytalanság esetében a bírságok tömegét zudítja azokra, s ha ez ellen bármi felszólalásban keresnél orvoslást, kényszerítve vagy Segesvárra utazni, hogy tiltakozó szavadat feleltesse, s az utazási költségek viselése újabb kiadásokat okoz, nem is említve meg az elfecsérelt időt, amit eltölteni kell.

Miért vitték Segesvárra a központot, hogy az amugy is tönkre nyomorított tagok 100 km. vasuti utat tegyenek meg, amikor ősidők óta Udvarhely város volt a betegségélyzői központi székhely?

Jogos tehát azon követelésünk, hogy a minden indok nélkül elhurcolt központot anyavárosunkba visszahelyezzék, amit ipartestületünk az említett napon, nagy impozáns közgyűlés keretében, kíván megszövezni, a legmagasabb fórum elé vivén azt, hogy a betegségélyzői központ visszahozatala életszükségletünk, másfelől jogosultnak érezzük magunkat arra, hogy a keserves filléreinkből begyűjtött milliók felett, ha nem is kívánunk rendelkezni, de jogaink respektálását törvényes alapon követeljük.

Jöjjetek tehát el erre a nagygyűlésre, mert hiszen ott saját magatokról van szó és kövessük el mindent, hogy végre ebben az áldatlan betegségélyzői ügyben követelésünket ne csak meghallgassák, de azt teljesítsék is.

Gyarmathy István
ipt. elnök.

Pluhár Gábor
ipt. titkár.

Az országos kath. népszövetség igazgatójának köszönő levele a helyi tagozat elnökéhez.

A városunkban lezajlott, fényes sikerű országos kath. nagygyűléssel kapcsolatban Sándor Imre, az Erdélyi Róm. Kath. Népszövetség ügyvezető igazgatója, a következő közérdekű levelet intézte Biró Lajoshoz, a helyi népszövetségi tagozat elnökéhez:

Mélyen tisztelt Elnök Ur!

A lefolyt katolikus nagygyűlés feledhetetlen benyomásai még ott zsonganak a résztvevők lelkében s bizonyára sokan emlegetik nagy hálával a székelyudvarhelyiek áldozatos vendégszeretét. Ez a körülmény hathatósan ösztönöz, hogy újra, meg újra, ezuttal írásban is kifejezést adjak annak a mélyen érzett hálának, mely Székelyudvarhely egész közönsége iránt lelkemben él. A gyűlés rendezésének aggodalmait semmivé foszlottak már kezdetben a lelkes támogatás láttán. Ebben a mértéken felüli nehéz időben, mikor az ember könnyen hajlandó arra, hogy minden rajta kívül álló dologgal szemben közömbösen álljon s áldozatosságát is a legszűkebbre korlátozza, bennem újra ébredt Székelyudvarhelyen a hagyományos székely vendégszeretetebe vetett hit s a csüggetésgre hangoló nehézségek közepette lángra gyúlt az a reményesség, hogy tüeljük a hitünk és nemzeti kulturánk ellen tornyosuló veszedelmeket. Az új lelki erőt köszönjük Udvarhelynek! Nemcsak a kisebb-

Adópanaszok.

A gazdaközönségnek állandó panasza, hogy az adóbehajtás során lefoglalják és elárverezik a földművelés eszközeit. Így napirenden van az igazságtalanságok lefoglalása, amelyek pedig éppen olyan elsőrendű eszközei a földművelésnek a gazda részére, mint az iparosnak a maga szerszámai.

Sérelmes a falusi kisgazdára nézve az is, hogy nem kaphat eladó állatjára marhacédulát addig, amíg adóhátralékát ki nem fizeti. Így abba a helyzetbe kerül, hogy legjobb szándéka mellett sem tudja leróni adótartozását, mert nem tudja eladni állatját, holott pedig éppen annak az árából akarna megfizetni az adót.

Ide sorakozik az a panasz is, amely szerint egyes falusi szatócsoknál, korcsmárosoknál úgy fogatosítják az adóvégrehajtást, hogy bezárják és lepecsételik üzletének ajtajait, amivel azt érik el, hogy az adóalany nemcsak az adóra, hanem a saját és családja fenntartására sem tud keresni.

Az adót fizetni kell, ez kétségtelen, s a vonatkozóval szemben törvényes kényszerrendszabályok állanak fenn. De valami módot mégis csak kellene találni arra, hogy e kényszerrendszabályok ne vágjanak olyan mélyen az életbe, hogy magát az életet akadályozzák, vagy tegyék éppen lehetetlenné.

Vadászokat érdeklő ügyek.

Miniszteri rendelet szerint újabb fegyvertartási engedélyek nem adhatók ki a fegyvertartási törvényt módosító új törvény meghozataláig. Az új törvénytervezet szerint a fegyvertartási engedély kiadása nem a prefectura, hanem a miniszter hatáskörébe fog tartozni. A régi fegyvertartási engedélyek érvényben maradnak, s érvényesek ma is és így téves egyes rendezési közegeknek az a felfogása, mintha a mostani engedélyek mellé még külön miniszteri megerősítésre is szükség volna.

A vadászati jegyek kiadása körül egy kis nehézség merült fel, mert a jegy érvényességéhez a vadászati inspektor aláírása is szükséges, melyekben pedig az inspektor állás ez idő szerint üresedésben van. A prefectura azonban intézkedett, hogy a jegyek kiadásában ne álljon elő fennakadás, ami a vadászokra való tekintettel is

helyes és szükséges intézkedés.

Miniszteri rendelkezés szerint a vadászjegyek kiváltásának végső határideje: október 1. A prefecturának kezelt úrlapok, illetve a törzs-füzetek e napon visszaküldetnek a miniszteriumba s azután csak azok folyamodhatnak vadászjegyéért, akik mint új tagok akarnak beépni valamely vadászegyletbe.

Kisebbségi jogok védelme Genfben.

A népszövetség Genfben összeült mostani gyűlésén gróf Apponyi Albert magyarországi delegátus, erélyes beszédben követelte a kisebbségek fokozottabb védelmét Hasonló szellemben szólalt fel Curtius, a német birodalom képviselője, különösen hangsúlyozva annak szükségességét, hogy a gazdaállamok kormánya által a kisebbségi panaszokra adott nyilatkozat a panasztevőkkel közöltessék. Nagy jelentőséget kell tulajdonítanunk annak a további felszólalásnak is, amelyben Franciaország képviselője a kisebbségek érdekében elhangzott beszédekhez csatlakozott.

Erdély története.

Írta: Jancsó Benedek dr. A szerző utasításai szerint kiadásra rendezte: Gyallay Domokos.

Érdekes, szükséges, sőt régóta nélkülözött magyar könyv jelent meg pár napja Kolozsváron: Erdély története. A könyv írója: a nemrég elhunyt, kiváló nevű, érdemes öreg tudós, Jancsó Benedek, akit általában eddig is úgy méltattak, mind Erdély jelenének és múltjának egyik legteljesebb buvárlóját, legalaposabb ismerőjét. Hosszu, munkás életének javarészt szentelte ő az erdélyi kérdéssel való foglalkozásnak, s ez odaadó törődésének egyik legérdekesebb gyümölcse most ez a halála után megjelent könyv is. A könyvben Jancsó Benedek a nagyszorgalmu kutató tudós tájékozottságával, de egyuttal világos, érdekes előadásban, könnyen érthető nyelven mondja el Erdély történetét, a történelmi múlt leghomályosabb kezdeteitől a legújabb időkig. S mindezt anélkül, hogy a szinte 400 oldalas könyv a legkevésbé is fászsztóvá, vagy éppen unalmassá válnék, egészen addig, amíg az ember tragédiájának: Ember, küzdj és bizva bízd, egyszerűen biztatásával a lendületes és felemelő befejező mondatok után is pontot tesz a szerző. (Ezután még, mint a könyvhöz csatolt »függelék«, két összefoglaló, rövid közlemény foglalkozik az erdélyi románság eredetének elméleteivel és a székelyek eredetével, két olyan kérdéssel, mely az utóbbi időben is sokszor volt — inkább csak politikai célatossággal irányított — megvitatások tárgya.)

Az előbb régóta nélkülözöttnek és szükségesnek mondtuk ezt a könyvet. Régóta nélkülözöttnek azért, mert, néhány, ma már elavult, régi munkán kívül, nem volt magyar nyelvű könyv, amely az érdeklődő közönséggel Erdély külön történetét komoly felfogásban, kellő alapossággal megismertette volna. Szükségesnek, ma különösen szükségesnek pedig azért találjuk a könyvet, mert lehet-e ma egy, a miénkhez hasonló nehéz sorsban élő nemzet gyermeke, egy ilyen különös multa, sok vihart látott országotest lakója számára valami szükségesebb, mint ezt a multat megismerni, tájékozódást szerezni arról a helyzetről, amelyet nemzete, a körülötte levő világban, ezek különböző nemzetek közt, elfoglal és ebből a maga számára tanulságokat, további küzdelmeihez bátorító öntudatot meríteni. Mindezt pedig ugyancsak bőven és emellett vonzó módon nyújtja ez a könyv, amellyel való célját a legszebben maga a szerző mondja meg előszavának a következő sorokban: »Azért... irtam, hogy vele ráirányítsam a közfigyelmet Erdély külön történetére, mert úgy vagyok meggyőződve, hogy ennek tanulmányozása és a vele való foglalkozás csak erősíteni fogja azt az erkölcsi erőt, amelynek alapja a történelmi öntudaton alapuló, erős és tevékeny nemzeti érzés.«

Az értékes tartalmu könyv a kolozsvári Minerva r. t. kiadásában jelent meg, ára pedig 80 leu.

Készítésre hivatott:
Sándor Imre
kath. népszöv. igazgató.

Salamon Béla rőföskereskedésében (Bethlen-utca 10. sz.) női és férfi divatszövet-ujdonságok, selymek és minden más rőfös és kötött áruk meglepő olcsó árban kaphatók.

SPORT.

Vasárnap, f. hó 20 án a munkáscsapat idehaza bajnoki mérkőzést játszik az Aquilával, amely idáig két bajnoki mérkőzésből is győztesként került ki. A mérkőzés 3 órakor kezdődik, tekintettel az izraelita ünnepekre, hogy ezen a mérkőzésen mindenki részt vehessen. A munkáscsapat a legjobb felállításban fog megjelenni a pályán.

HIREK.

Szeptember 18

Az Udvarhelymegyei Nyugdíjgye- sület értesítései.

A részben januártól, nagyrészt májustól esedékes nyugdíjhátralékoknak szeptember hó 20 ig leendő kifizetésére miniszterelnökséggel megígért, tízmillió hitelkiutalás a pénzügyigazgatóságához még nem érkezett meg. Amennyiben ezen a kreditív szeptember hó 20-ig érkezik meg, újabb intervencióval élünk a pénzügyminiszter úrnál. Kérünk, sürgetünk, mert hiszen a brassómezei nyugdíjasok kielégítésére a nyugdíjkifizetések még a legutóbbi, tehát szeptember hó 24 ével kezdődőleg ki vannak tűzve.

Ezzel — konkrét panasz alapján — felhívjuk a vármegyei nyugdíjalapból ellátott nyugdíjastestvéreink figyelmét arra, hogy igen sokan közülük az igényelhetőség kevesebb nyugdíjat kapnak. A nyugdíj-revizio alkalomával, legtöbbjüknek a revizio iránti felterjesztésére, az előírásoknak be nem tartása miatt, nem történt meg az új nyugdíj megállapítása. Fáradságuk be tehát a nyugdíjgyesület irodájába, ahol egy új kérés megszerkesztésével és illetékes helyre való beadásával talán sikerül a jogos nyugdíjigény megállapítását kieszközölni.

Az egyesületbe való jelentkezésre buzdítjuk minden nyugdíjastestvérünket. Egyesülésben, csoportosulásban sok előny rejlik. *Az elnökség.*

A székelykeresztúri állatkiállítás.

Említettük már röviden, hogy a vármegyei mezőgazdasági kamarája október hó 4 én, vasárnap a székelykeresztúri állatvásártéren vásárral és díjazással egybekötött tenyészállatkiállítást, kapcsolatosan a tanítóképző tornacsarnokában gazdasági- és háziipari kiállítást rendez. A kiállításra mindennemű állat felhajtható, díjazva azonban a lovaknál az összes fajták, míg a szarvasmarhákban csak a symmenthali és az erdélyi magyarfajták lesznek. Díjazásban részesülnek a lovak közt a 3 éven felüli tenyészmenek: (1000, 500 és 300 leu), a 3 éven aluli méncsikók: (500, 300 és 200 leu), csikó nélküli tenyészkanckák: (500, 300 és 200 leu), csikós tenyészkanckák: (1000, 500 és 300 leu), kancák 3 éves korig: (500, 300 és 200 leu). A szarvasmarhák közül az erdélyi magyarfajta, magántulajdon képező 2 éven felüli tenyészbikák: (500 és 300 leu), a községi bikák, jutalom a gondozóknak: (300 és 200 leu), az erdélyi magyarfajta tehének: (500 és 200 leu), erdélyi magyarfajta ünök 2 éves korig: (500 és 300 leu), a symmenthali, magántulajdon képező 1 és fél éven felüli bikák: (1000, 800, 500 és 300 leu), a symmenthali, magántulajdon képező 1 és fél éven aluli bikák: (800, 500, 300 és 200 leu), a symmenthali községi bikák, jutalom a gondozóknak: (500 és 300 leu), symmenthali tehének: (1000, 600 és 300 leu), a symmenthali ünök 2 éves korig: (500, 300 és 200 leu). Ezek között több csoportban ugyanazok a díjak többszörösen is ki vannak tűzve. Ezenkívül kiállíthatók: baromfiak, házinyulak, tengerimalacok és kutyák is, továbbá mezőgazdasági, gyümölcsé-

szeti, háziipari és tejtermékek. A kisállatok ketrecekben hozandók és élelmezésükről a tulajdonosok tartoznak gondoskodni. Díjazva csakis azon állatok tulajdonosai lesznek, akik az előjárósággal igazolják, hogy az állatok saját tenyésztésűek, vagy legalább is a bikák 6 hónap óta, a tehének egy év óta birtokukban vannak. Díjat csakis udvarhelymegyei gazdák kaphatnak. A felhajtott állatok lehetőleg marhalevével vagy pedig községi bizonyítvánnyal legyenek ellátva, amelyben igazolni kell, hogy vérszemes községből származnak az állatok. E bizonyítvány kiállítása díjtalan. Azon állattulajdonosok, akik távol laknak s előtte való napon már beérkeznek Cristur községsbe kiállítandó állatjaikkal, jól teszik, ha azt Szilasi Jenő kerületi főállatorvos úrnak, legalább 4 nappal előbb bejelentik, mely esetben gondoskodás fog történni az állatok elhelyezéséről. A mezőgazdasági, gyümölcsészeti és háziipari tárgyak legkésőbb október 4-én reggel 6 órára beszállítandók és legfennebb 2 óra alatt elrendezendők. Beszállíthatók és elrendezhetők előző nap délután is, mely esetben az éjjeli őrzésről gondoskodás történik. Erről szintén Szilasi Jenő úrnak, vagy a képezde igazgatójának kell jelentést tenni. Ezen kiállítás ünnepélyes megnyitása október 4-én d. e. 9 órakor — az állatkiállítás megnyitása 10 órakor történik. Aznap mind a két kiállítás befejezést nyer. Ha idő lesz rá, szakelőadásokat is tartanak.

A katonai szolgálatra behívottak figyelmébe. A rendőrség közlése szerint azok, akik újabb gyakorlatra való behívást kaptak, nem tartoznak bevonulni, mert a behívást megsemmisítették. A behívó parancsall jelentkezni kell a rendőrségen. A schimbás-lovasok azonban bevonulni kötelesek.

Borzalmas merénylet Magyarországon. Európa szerte nagy feltűnést keltett, s méreteiben és borzalmasságában ott még páratlan, szörnyű merénylet történt Magyarországon. Vasárnap éjjel, valamivel éjjel után, Budapesten tul, **Bia-Torbágy** állomás közelében, a »nemzetközö« gyorsvonat a kb. 40 méter magasságban levő viadukton (völgyhidon) egy a sinekre helyezett pokolgépbe ütközött. A robbanás következtében a vonat, két kocsi kivételével, melyek az összezúzott hidon fennmaradtak, a retentő mélységbe zuhant. A merényletnek 22 halott áldozata van, s ezenkívül nagyon sok sebesültje. A nyomozásnak mindjárt az elején megállapítható volt, hogy kommunisták keze dolgozott a merényletben, amelynek elkövetői iszonyu elvakultságukban és kegyetlenségükben nem gondolták meg előre, hogy — amint történt is — éppen talán velük egyforma sorsu, szegény emberek, vasuti munkások, ártatlan gyermekek, nők is kerülnek áldozataik közé. A magyar kormány a tettesek kézrekerítőinek a részére 50 ezer pengőt tűzött ki jutalmul. Az áldozatokat, a kormány, a hadsereg és a főváros képviselői, mintegy 50 ezer ember jelenlétében és zokogással való megindultsága közben a budapesti Vörösmarty téren temették el.

Munkanélküli iparos segédek! Az ipartestület, felsőbb utasítás folytán, arra hívja fel a városban levő összes iparos segédeket, akik törvényes munkakönyvvel rendelkeznek és munka nélkül vannak, hogy munkakönyvükkel 8 nap alatt az ipartestületnél okvetlenül jelentkezzenek. A jelentkezés célja az, hogy a munkanélküli segédek létszámát meg kell állapítani, felsőbb fórumhoz való felterjesztés végett.

Eladó: Vászonzfedeli, egyfogatu kocsi, lóval és hámmal együtt, jutányos áron. Azonnal átvehető. Érdeklődni lehet a „Minerva”-nyomdában (Vármegyeház).

x Csak néhány napra megérkezett a nagy és híres amerikai cirkusz, mely ma és a következő napokon tartja nagy megnyitó díszelőadását szenzációs műsorral.

Református nőszövetségi és ifjúsági nap lesz Székelyudvarhelyen. Az udvarhelyi ref. egyházi megye nőszövetsége október 11-ikére női háziipari és kézimunka-kiállítást tervezett a ref. kollégium tornacsarnokában. Ugyanaznap délelőt a nőszövetség udvarhelyi köre nőszövetségi és ifjúsági napot rendez. Aznap délután a körhöz tartozó faluk, az udvarhelyi ref. dalárda és ref. tanítónképző zenekarának közreműködésével, a Bukarest-szálloda színháztermében nagy kulturális előadást rendeznek. A műsor érdekes és tisztán falusi jellegű számokból van összeállítva. Egyik pontja a vármegye különböző részeiben fennmaradt ősi népviseletnek lányok és legények csoportjai által való bemutatása és pedig olyan bemutatása, ahogy az a maga jellegét a legeredetibben megtartotta. Ezen a bemutatón képviselve lesz a megye minden része, nemcsak a református, hanem a katolikus és unitárius vidék is. A részletes műsort később fogják közölni, de a közönség figyelmét már most felhívjuk a bizonyára nagyon sok szepet és érdekest ígérő napra. A körhöz: Székelyudvarhely, Kecsetkifalud, Sükő, Farcád, Hodgya, Bikafalva, Felsőboldogfalva, Árvátfalva és Patakfalva ref. egyházközségei tartoznak.

Olcsóbb lesz a gyufa? Hir szerint a svéd Kreuger-cégnek, a gyufamonopolium tulajdonosának a kereskedelmi igazgatója tárgyalásokat folytat Bukarestben a kormányval a gyufa árának leszállítása tárgyában. A magas gyufaárak miatt ugyanis lényegesen csökkent az országban a gyufafogyasztás.

Autósok figyelmébe. Tudomására hozzuk a összes autó-tulajdonosoknak, hogy a cégbejegyzési törvény szerint mindazok, akik autó-fuvarozással iparszerűleg foglalkoznak, kötelesek cégüket bejegyeztetni, ennek elmulasztása esetén az illetők 40.000 leuig büntethetők. A bejegyzési határidő folyó évi október hó 10. Továbbá közöljük, hogy akik iparendélyvel nem rendelkeznek, azok nem jogosultak privát-fuvarozásokra; vagy váltsanak iparendélyt, amit a törvény ír elő, mert ipartestületünk az ilyeneket ellenőrizni fogja és amennyiben iparendély nélkül mégis fuvaroznának, ellenük iparkihágásért feljelentést teszünk. Gyarmathy István ipt. elnök. Pluhár Gábor ipt. titkár.

Mozihírek. Szombat este fél 9, vasárnap d. u. 6 és este fél 9 órakor bemutatásra kerül a hangos filmgyártás diadala, Tüz az operában Enklő, zenélő világiáger, »Hoffman meséje« és »Tannhäuser« című operák dallamain felépülő, gyönyörű zenéjű, éneklős filmcsoda. Főszerepét Gusztáv Frölich alakítja, kinek a neve garantálja a film sikerét. Azonkívül fellépnek a berlini Staatsoper nagynevű énekesei és a berlini opera egész kórusa és zenekara. E fímben megrendítő az opera égése, amely a színpadon keletkezik előadás közben, ahol a közönség egymást taposva rohan a kijárat felé. Ez a jelenet olyan döbbenetes hatást kelt, hogy a film new-yorki bemutatóján, a filmen ábrázolt igazalom átragadt a nézőtérre is és csak a rendezőség lélekjelenlétének volt köszönhető, hogy valójában nem tört ki a pánik a színház nézőterén is. Helyárak 32-27-14 leu!

x Szerényigényű fiatalember, aki az irodamunkák minden ágában jártas, magyar, román nyelvtudással azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóban.

x Egy 3 éves elsőrendű orosz kopó eladó.

x Eladók. Odorheiu, Árpád u. 54 szám alatt téglá, kő, kályha, ajtók és ablakok eladók.

Egy székely ember világ-raszóli találmánya. A marosvásárhelyi kiállításnak külön érdekessége volt a Csomortán Aron bölgői cipésmester kiállítása, amelyet aranyéremmel tüntettek ki. A saját találmányu, varrás nélküli cipő a láb-beli olcsóbbítás terén rendkívüli jelentőségű. A feltalálónak testvére Amerikában most végzi a szabadalmaztatást, ahol szaklapok részletes ábrákkal ismertetik a találmányt, költségmegtakarítási számításokkal mutatva ki gazdasági jelentőségét. Egy vállalat már 250.000 dollárt ajánlott fel a találmányért, vagyis román pénzben: több, mint 40 millió leut! Ez Amerika. Miközöttünk alig tud valaki róla, talán le is kicsinylik, Amerika pedig vagyont kínál a székely leleményesség által kieszt találmányért, s még nagyobb vagyont teremt vele.

AZURCRÉME,

szeplő, májfolt, pattanás, mitesszer ellen. Az arcóbort simává, üdvé, fiatalossá teszi. Egy tégely ára 40 leu.

Egy darab

AZUR-SZAPPAN

ára 25 leu. Kapható: minden drogéria, gyógj- és illatszertárban.

Felhivas. A székelyudvarhelyi rom. kath. egyházközség tagjai felhívják, hogy az 1931/1932 évre kivetendő egyházi járulékok megállapítása céljából az alább megnevezett utcák és napok szerint, a kath. főgimnázium földszinti kistermében személyesen megjelenni sziveskedjenek: Attila-, Árpád-, Bem-utca, Batthyány-tér szept. 21 d. u. 3 óra. Bálint-, Bethlen-, Budvár-, Csere-utca szept. 22 d. u. 3 óra. Kőkereszt- és Deák-tér, Iskola-, Eötvös-, Király-, Kornis-utca szept. 23 d. u. 3 óra. Kossuth utca szept. 24 d. u. 3 óra. Malom-, Petőfi-, Rózsa-utca szept. 25 d. u. 3 óra. Solymossy-, Sósfürdő-, Szentimre-utca szeptember 26 d. u. 3 óra. Szentjános-, Tábor-, Temető-, Tibád-, Tó-, Vár-utca szept. 27. d. u. 3 óra. Az egyháztanács által kijelölt bizottság.

A székelykeresztúri unitárius téli gazdasági iskola tájékoztatója. Rendes hallgatók kéréséhez csatolandók: 1. Keresztlevél (betöltött 14 évről). 2. Állampolgársági bizonyítvány. 3. Községi bizonyítvány arról, hogy folyamodónak, vagy szüleinek legalább 2 hold szántóföldje van. 4. Iskolai bizonyítvány 4 elemi osztály elvégzéséről. 5. Orvosi bizonyítvány arról, hogy a felvételt kérő tanuló egészséges és munkaképes. 6. Községi erkölcsi bizonyítvány arról, hogy úgy a felvételt kérő tanuló, mint szülei kifogástalan magaviseletűek. 7. Akik élelmezési, vagy bennlakási díj elengedésének kedvezményében akarnak részesülni, azoknak csatolniuk kell községi szegénységi bizonyítványt is. — Bennlakási és élelmezési díjak 6 hónapra: 1 öl tűzifa, 1 mássa buza 30 kgr. kukorica, 5 kgr. zsír és 1720 leu készpénz, mely utóbbi is megváltható terményekkel (buza, kukorica, árpa, burgonya, vagy tűzifával). Bentrakási, könyvtári és szerszámhasználati díj 6 hónapra 1000 leu. Élelmezés 2 hónapra előre, bennlakási stb. díj két egyenlő részletben szintén előre fizetendő. Kérvények beadási ideje október 1. A tanítás kezdete október 15, vége április 15. Bentrakók gyanánt csak 20 éven aluliakat veszünk fel. Bentrakók kötelesek magukkal ágy-neműt hozni. Az iskola sikeres elvégzése egy éves katonai szolgálat kedvezményére jogosít.

Állandóan szolid árak mellett vásárolhat harisnyát:

női selyem, flor-, cerna-harisnyákat és sport zoknikat; férfi- és gyermek-zoknikat s más egyéb szükségesi cikkeket, kézimunka anyagokat stb. a **„DORA”-áruházban** a nagy trafik mellett. Araink I-a minőségben. Az aruk vetelkötelezettség nélkül megtekinthetők.

Kivételes olcsó árban: öltöny-szövetek kiváló, jó minőségben, divatszineken 120 leutól. Kész ruhák, kabátok, Trench-Coatok, ruhabársonyok, tennis-flanellek, esőernyők, szőnyegek, kötött áruk! Saját érdekében győződjék meg mindenki olcsó áraitól. **Löbl L.**

Új bőrkereskedés.

Tisztelettel hozzuk a nagyérdemű vásárló közönség szives tudomására, hogy a

Miess Testvérek R.-T. Brassó Börgyár és Börnagykereskedés

az Udvarhelyi Börgyár R.-T. volt bőrüzletében Bul. Reg Ferdinand (volt Kossuth-utca) 2 szám alatt (Florián-féle házban) fiók-üzletet nyitott.

Állandó nagy választék saját gyártmányú árukban, ugyancsak mindenféle bőripari szakmába vágó cikkekben.

Rádiók

modern kapcsolásban, olcsó árban.

Hartley 4. Szелеktiv, felerősített kapcsolásban, csinos kivitelben 4500 L.
Kombinált 4. Három dupla és egy triplarácsos csövel, 30 volt (8 zselblámpaelem) anód-feszültséggel, nappal is kielégítő hangszóróval. 5500 L.
Árnyékolt lámpás 4. — 2 normális és 2 árnyékolt rácsú csövel épített, alumínium-lemezekkel árnyékolt, modern, nagy teljesítményű, pand-pass szűrővel ellátott, ideális készülék 6500 L.
M. a. nagy teljesítményű hangszóróval, hálózati áramra teljesen felszerelve 10000 L.
Transzponáló készülékek különböző kapcsolásban.

Ha nincs megelégedve régi kapcsolású készülékével, olcsón átalakítom.

Jakó Albert tanár rádiótechnikai műhelye.

A gyümölcsfák megvédése nyulrágas ellen. A védekezés eddig legelterjedtebb eszköze, a nádköpeny, újabb tapasztalatok szerint teljesen pótolható a többrét összehajtott újságpapírossal, olyképpen, hogy ezzel csavarmentesen bevonjuk a törzset és raffiával, vagy dróttal több helyen, vagy szintén csavarmentesen odaerősítjük. Ügyeljünk arra, hogy a hó felszíne s a védőbevonat felső vége ne essék közel egymáshoz, különben a nyul felágaskodva elérhetné a nem védett részt. Magas hófúvás esetén, amennyiben lehetséges, lapátoljuk el fáink körül a havat. (T. K.)

A zongoratanítást szeptember 15-én megkezdtem. Vállalok néhány új tanítványt is. **Tompa Lászlóné.**

Kiadótulajdonos: a Könyvnyomda R.-T. Odorheiu—Székelyudvarhely.

Banca Naționala a României.

Anunț Onor. Public că biletele de Bancă de 100 lei de culoare albastră și violetă, se retrag din circulație pe data de 1 Octombrie 1931; când vor înceta de a mai avea putere liberatorie. Deținătorii de acest fel de bilete, sunt deci rugați în mod stăruitor, să se prezinte din vreme la sediul Banței Naționale din Odorheiu — pentru preschimbare numai dimineața între orele 8—11^{1/2}.

Dela data de 1 Octombrie a. c., nu vor mai rămâne în circulație decât biletele de 100 lei de culoare sepie închisă.

(A Banca Națională octóber 1-ig naponta d. e. 8—1^{1/2} óra között beváltja a forgalomból kimenő kék és ibolyaszínű 100 lejeseket. Október elseje után csak a szepia színű (szűr-késbarna) színű 100 lejes papír pénz lesz érvényes.)

Pergetett méz kapható különként 40 leuért **FEHÉR ISTVÁN** méhészetében Szombatfalván Str. Dragalina No. 1.

Figyelem!

Tanító Urak!

Még a múlt iskolai évben megjelentek a **KOVÁCSI PÁL-féle modern**

Rajzfüzetek, Földrajzfüzetek és Rajztanítási vezérfonal.

A felsorolt munkák teljesen az állami tanterv figyelembe vételével vannak megszerkesztve.

Az egyes osztályok rajzfüzetei az egész évi rajzanyag feldolgozására szakszerű rajzbeli utasításokat, szöveges magyarázatokat adnak.

A földrajzi füzetekben szintén az egész évi tananyag vázlatos rajzokkal, tiszta és világos utbaigazításokkal van ellátva.

E valóban hézagpótló munkák szükségességét bizonyítja az első évben tapasztalt nagy érdeklődés, kereslet, valamint a tanítói szaktekintélyek elismerő nyilatkozata.

Minden tanító meggyőződhet arról, hogy a füzetek bevezetésével a rajz- és földrajztanítás a lehető legszebb eredménnyel a legkönnyebb módon elérhető.

Rajzfüzetek darabonként 8 leu.
Földrajzfüzetek „ 12 „
Vezérfonal „ 16 „

A felsorolt munkák városunkban a

Könyvnyomda R.-T. könyvkereskedésében beszerezhetők.

Primăria comunei Crișeni.

No. 559—1931.

Publicațiune.

Comuna politică Crișeni dă în a-rendă prin licitație publică cu oferte închise și sigilate debitul pentru vânzarea băuturilor spirtoase pe timp de 3 ani, începând cu data de eliberare brevetului pentru vânzarea băuturilor spirtoase.

Licitațiunea se va ținea la primăria, începând dela prețul minimal de Lei 14.000 (Lei 10.000 pentru debit și Lei 4000 pentru localul) stabilit de comisiunea înstituită în conformitate în art. 185 din legea asupra producției și desfacerei spiritului și al băuturilor spirtoase, publicată în Monitorul Oficial No. 140 din 27 Junie 1930 în ziua de 1 Octombrie 1931 orele 8 a. m.

Garanția provizorie de 5% în numerar sau efecte de stat în conformitate cu art. 92 din L. C. P. se va depune în ziua și cu ocaziunea ținerii licitației în primirea comisiunei de licitație.

Garanția definitivă de 10% din valoarea rezultată la licitație în conformitate cu art. 105 L. C. P. se va

depune inaintea semnării contractului.

Caiețul de sarcini la care se vor aplica dispozițiunile art. 88—110 din L. C. P. și ale art. 183—191 din Legea suscrisă, se poate vedea la primăria în orele oficiale.

Crișeni la 9 Septembrie 1931.

Notar. Primar.
Molnár. Szabó István.

A községi korcsma 3 évi bérbeadására 14000 leu kikialtási ár mellett árlejtést hirdet Kőrispatak előjárósága, 1931 október elsején 8 órai határidővel.

Értesitem

a vásárló közönséget, hogy

üzletemet

majus elsején áthelyeztem a Szebeni Antal bőrüzlete melletti helyiségbe, ahol a legjutányosabban lehet vásárolni kész férfi- és gyermekruhákat.

Gold Izidor.

Hetenként,

hétfőn este dísznótoros vacsora; ugyanott házi véres, májas, kolbász kg.-ként házhoz kapható

Szabó Károly

vendéglőjében.

Kiadó lakás.

A város főterétől 1300 méter távolságban egy 4 szobás közház, kerttel és mindenféle melléképülettel kiadó.

Cím: a kiadóhivatalban.

Lakást keresek

október 1-re, mely áll 2—3 szoba, konyha és kamrából, megfelelő melléképülégekkel. Lehetőleg külön udvarral és gyümölcs- vagy vöteményes kertre. Ajánlatokat kérek a „Minnerva”-nyomdába (ármegeyház) leadni

Meghívókat, gyászlapokat, valamint minden, a nyomdai termékek körében előforduló más nyomtatványokat csinos és izléses kivitelben készít a

Könyvnyomda Részv.-Társaság

műintézete.

Írószer- és papirkereskedésében mindenféle irodai szükségletét mindenki olcsón :: beszerezheti. ::

„SZÉKELY KÖZÉLET” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A legújabb divat

szerint készít olcsó áron öltönyöket, felöltőket és fasonokat: **Dobay szabósága.**

Kiadó

a szombatfalvi kántortanítói lakás gazdasági épülettel, gyümölcsösrel. Értekezni lehet Sebők Béla kántortanítónál.

Ha elegáns és szép **cipőt** akar vásárolni, ugy keresse fel

Dobrai Károly

cipő-üzletét,

ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús választék áll rendelkezésre. Ugyanott mérték utáni megrendelések vétel-kötelezettség nélkül készülnek.

Szülők figyelmébe! Iskolás gyermekeik részére szükséges fehérnemű-vásznakat, ruhaszöveteket, harisnyákat, kötényeknek való glottokat a legnagyobb választékban és legolcsóbban: **Hirsch Rudolf**

Kérem kirakataimat megfigyelni!

divatüzletében szerezhetheti be.